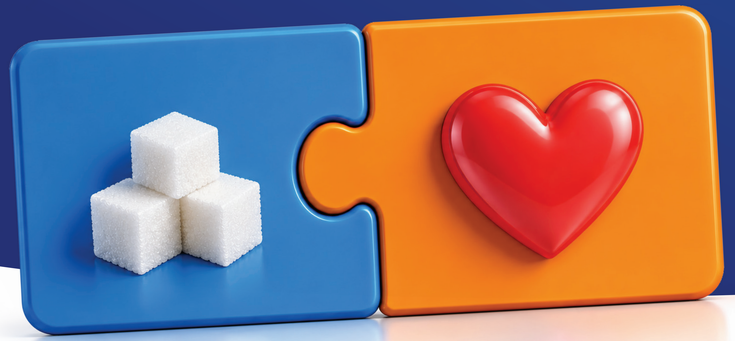
חיבור בין גוף לנפש

מודל רב מקצועי לשיפור המעקב והטיפול במטופלים עם סוכרת ותחלואה פסיכיאטרית

אסיה קליין | משכית טובי | אינה כץ | עינת אורון | ד"ר מריאנה ירון | ד"ר תומר קולר מאוחדת

רקע

מטופלים עם סוכרת ותחלואה פסיכיאטרית מצויים בסיכון מוגבר לאיזון גליקמי ירוד, להיענות נמוכה לטיפול ולביצוע חסר של בדיקות ומעקבים חיוניים. מורכבות רפואית, קשיים רגשיים, פגיעה בתפקוד וסטיגמה מקשים על ניהול המחלה ומדגישים את הצורך במודל אינטגרטיבי המחבר בין שירותי הסוכרת לבריאות הנפש. בקופת חולים מאוחדת מחוז מרכז, זוהה הצורך בבניית מודל התערבות ייחודי.

מטרות

לבחון את השפעתו של מודל התערבות משולב בהובלת אחות סוכרת ואחות בריאות הנפש על היענות לטיפול ולמעקב בקרב מטופלים עם סוכרת ותחלואה נפשית בקהילה.

שיטות מחקר

פרויקט איכות שבוצע במכון סוכרת בקהילה במרכז הארץ כלל 10 מטופלים עם סוכרת ותחלואה פסיכיאטרית פעילה אשר אופיינו בלפחות אחד מהמאפיינים הבאים:

- HbA1c לא מאוזן
- אי ביצוע בדיקות מעקב תקופתיות
- אי הגעה לביקורים במכון הסוכרת
- היענות טיפולית נמוכה כפי שזוהתה על ידי הצוות המטפל
- המטופלים אותרו על ידי צוות מכון הסוכרת והופנו להתערבות המשולבת.

ההתערבות כללה:

- מיפוי חסמים רפואיים, רגשיים ותפקודיים
- התקיימו 12 פגישות דו-שבועיות פרטניות עם אחות בריאות הנפש ותיעודן
- שימוש בעקרונות ראיון מוטיבציוני ע"י אחות בריאות הנפש ועל ידי אחות סוכרת
- בניית תוכנית טיפול מותאמת אישית
- תיאום וקשר רציף בין אחות סוכרת, אחות בריאות הנפש, רופא המשפחה והגורמים המטפלים
- קיום דיון רב מקצועי חודשי למעקב אחר התקדמות המטופלים

ממצאים

בתום ההתערבות נצפה שיפור במדדי ההיענות בכלל המטופלים:

- 100% מהמטופלים הגיעו לביקורי המעקב שנקבעו במכון הסוכרת לעומת 40% לפני ההתערבות
- 80% מהמטופלים שיפרו את ההיענות לניטור סוכר עצמי
- 100% מהמטופלים השלימו בדיקות דם תקופתיות כנדרש
- נצפתה עלייה של 60% בשיעור ביצוע בדיקות עיניים תקופתיות
- 100% מהמטופלים דיווחו על היענות לטיפול התרופתי הפומי
- 100% מהמטופלים בצעו בדיקת כפות רגליים לעומת 30% לפני ההתערבות

מסקנות והמלצות

מודל ההתערבות המשולב, המבוסס על שיתוף פעולה בין אחות סוכרת ואחות בריאות הנפש, נמצא ישים ובעל תרומה לשיפור ההיענות לטיפול ולמעקב בקרב מטופלים עם סוכרת ותחלואה נפשית.

הממצאים מדגישים את חשיבות ההתייחסות להיבטים הנפשיים כחלק בלתי נפרד מהטיפול במחלות כרוניות, ואת תרומתו של תיאום טיפול יזום ליצירת רצף טיפולי מיטבי.

המודל עשוי לשמש בסיס להרחבת שירותים אינטגרטיביים עבור אוכלוסיות מורכבות נוספות בקהילה.

מאוחדת
רמה אחרת